

Največji slovenski dnevnik
< v Zedinjenih državah >
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 36. — ŠTEV. 35.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 11, 1918. — PONEDELJEK, 11. FEBRUARJA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Lenin v nemški službi.

BOLJŠEVIKOM JE POMAGALO NEMŠKO ZLATO. — PARISKI LIST OBJAVLJA OFICIJELNE NEMŠKE LISTINE. — ODKRITE ZAROTE. — LENIN JE PREJEL VELIKE SVOTE. — NEMŠKI BANČNI AGENTI V ŠVICI SO DOBILI NAROCILO, DA IZPLACUJEJO LENINU ZAHTEVANE SVOTE.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 11, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, 10. februarja. — "Petit Parisien" danes objavlja oficijelne nemške listine, katere je prinesel v Francijo nek priznan francoski znanstvenik, ki jih je dobil od nekega ruskega revolucionarnega lista.

Zadnja objava obstoji iz cele vrste listin, ki imajo nameu pokazati, da je boljševiško gibanje v Rusiji plačevala Nemčija.

Med temi listinami je tudi cirkular z dne 2. marca 1917, katerega je izdala nemška državna banka na vse svoje zastopnike v Švici ter jim naroča, naj vstrežejo vsem denarnim zahtevam Nikolaja Lenina, Leona Trockija, M. Zinonijeva, M. Kameneva, ki je bil ruski zastopnik pri mirovnih pogajanjih v Brest-Litovsku, nadalje zahtevam Sounensona in Mašta Kozlovskega, ki je glavni nemški agent v Rusiji, gospa Aleksandre Kolantaje, generala Siversa in Mercalua.

Vsi so igrali veliko ulogo v boljševiškem gibanju. A. Kolantaja je podpirala Lenin in zavzema v boljševiški vladni mestu ministra za javno blagostanje.

Denar se je imel izplačevati pod gotovimi pogoji.

Druga listina je pismo Y. Fuerstenburga, pisano 21. septembra v Stockholmu in je naslovljeno na R. Schaumannu v Haparandi ter se glasi:

Spoštovani tovariš: — Varburgova banka je na brzjav predsednika rensko-westfalskega sindikata odprla račun na podjetja tovariša Trockija. Odvetnik je kupil orožje in preskrbel pošiljatev do Luleje in Varde. Obvesti tvrdko Essenovi sinovi v Luleji, kamor je pošiljatelj namentjena in imenju zaupno osebo, kateri se ima izplačati vsota, za katre prosi tovariš Trocki.

Druga pisma odkrivajo, da se je Leninu plačalo vso med 150,000 in 300,000 mark.

Sloviti nemški revolucionarni socialist Hermann Fernau, ki je našel svoje približališče v Švici in ki je bil v tesni zvezi z boljševiškim voditeljem Leninem tekom njegovega bivanja v Švici, v nekem pismu, katerega je nasloil na Lenina in katerega prinaša švicarski list "Journal de Geneve", ostro napada Lenina zaradi tega, ker je pričel pogajanja s centralnimi državami.

— Stavite vprašanja na narod, — piše Hermann Fernau Lenini, — in dobivate odgovore od Kuchlmann, Hertlinga, Černina in Seydljerja, katere smatrate za poblašcene in odgovorne zastopnike narodov. Obsojate tajno diplomacijo, vi pa se pogajate z vladami, katerih eksistence obstoji v tajni diplomaciji. Trdite, da ste logičen, pa hočete skleniti mir v letu 1918 z istimi osebami, ki so leta 1905 pomagali carski vlad, da je poslala mnogo vaših prijateljev na vislice in zadušila revolucijo.

Oni, ki objavlja tajne listine carske vlade in obsoja mahinacije "zavezniške buržoazije", mora, da je dosleden, razglasiti absolutno odsodbo nad onimi, ki so privolili in izvzvali vojno v svojih uradih in s pomočjo tajnih listin.

Ako imate pravico kritizirati one, ki so bili dosedaj zavezniški Rusije, je vaša absolutna demokratična dolžnost, da se vzdignite proti osebam, ki so pričele vojno s trdnim iztretbi demokratična načela v Evropi.

Imenovati samega sebe narod, pa pogajati se z vladarji, ki trdijo, da vladajo po božji milosti, pomeni biti — nelogičen. Obsojati tajne pogodbe, pa sklepati mir s dejanskinjami izvrševalci tajne diplomacije, pomeni varati — demokracijo.

Pogajati se z nepopolnijivimi avtokrati z namenom, da se vstanovi splošna socialistična republika je škandal, katerega vam zgodovine ne bo nikdar odpustila.

H katastrofi "Tuscanije".

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 11, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Belfast, 10. februarja. — Včeraj popoldne so spremile angleške čete veliko število Amerikanec, ki so se razstrelili s torpediranega parnika "Tuscania", na železniške postaje. Pri tej priliki je bila navzoča silna ljudska množica.

Ofenziva na Balkanu?

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 11, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 10. februar. — Včeraj popoldne so spremile angleške čete veliko število Amerikanec, ki so se razstrelili s torpediranega parnika "Tuscania", na železniške postaje. Pri tej priliki je bila navzoča silna ljudska množica.

Iskrica vira, iz katerega smo dobili poročilo en mesec vnaprej,

General Diaz,
naslednik generala Cadorne.

FELDMARŠAL VON WORYSCH,
ki bo najbrže vodil novo nemško ofenzivo.

General Giardino,
eden najboljših italijanskih generalov

Vojne vesti.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 11, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 10. februarja. — Včeraj zvečer je sovražnik pod zaščito bombardiranja z zakopnimi možnarji napadel naše postojanke zapadno od Gonnelieu. Po grešamo pet naših mož.

Sovražna artillerija je kazala na raščačojo aktivnost v bližini gozda Houtholsta.

V soboto ponovil je bil vprizorjen uspešen zračni napad v Nemčiji. Vrženih je bilo okoli 10 topov na važna železniška križišča in železniški tiri pri Courcelles-le-Metz, jugovzhodno od Metza. Po grešamo eno letalo.

Pariz, Francija, 10. februarja. — Drugih važnih poročil ni, razen v artillerijskem streljanju v Champagne in na desnem bregu Mozele. Infanterijski bojevi ni bilo.

Vzhodno bojišče, 10. februarja. — Zapadno od Seresa je angleški oddelek vprizoril uspešen naskok na sovražne zakeope. Na več krajin fronte je angleška in francoska artilerijska zelo živahno streljala.

Angleške čete so prepodile bolgarske ogleduške oddelke ob Strumi, Srbi pa na desnem bregu Črne v smeri proti Gradisču. Severno od Bitolja je živahno artilerijsko streljanje.

Rim, Italija, 10. februarja. — Na celem fronti so bili boji omejeni na artilerijsko streljanje, ki je bil boji živahno in pogosto v vzhodnem delu Asiago planote in zapadno na gore Grappa. V petek zvečer so naše čete s ludim ognjem odbile dva sovražna napadu južno od Daone-Chiese.

Močan oddelek pomorskih letal je z velikim uspehom bombardiral sovražno bojišče pri Revedoli ob izlivu Pijave.

Dunaj, Avstrija, 10. februarja. — Na planoti Sedmih občin in vzhodno na Brente je bilo živahno artilerijsko streljanje.

Aretiran Amerikanec.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 11, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Kodanj, Dansko, 10. februarja. — Feliks Bell, o katerem pravijo, da je Amerikanec, je bil aretiran pod obtožbo, da je glavni zarotnik za vtipotapljanje gumija in drugih prepopovedanih izdelkov iz Danske v Švicio.

Po uradnih poročilih je sedaj že 175,000,000 galon žganja na razpolago, kar je dovolj za 18 mesecev.

Med tem pa se porabi vedno več alkohola za razne druge potrebuje, po večini za vojno. Samo v mesecu novembru se je porabil za vlogo in za lekarne 10 milijonov galon spirita.

Cena vojno-varčevalnih znakov za mesec februar in marc.

FEBRuar:

Eta znamka \$4.12, polem certifikat z dvajsetimi znakami \$82.66

MARC:

Eta znamka \$4.14, polem certifikat z dvajsetimi znakami \$82.66

Vsek jih lahko kupi kolikor mu drago, nikakor pa ne več kakor dvesto.

Obstaja poslovje v tem listu oglas "Vojno-varčevalne znake in Slovenski".

Poleg denarja ki ga nam pošljete za vojno-varčevalne znake, priložite 10 centov na poštino registriranega pisma, v katerem Van jih bomo poslali.

TVRĐKA FRANK SAKSER,

22 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko	Za celo leto za mesto New York \$5.00
In Canada.....	\$3.00 Za pol leta za mesto New York.. 3.00
Za pol leta	2.00 Za četr leta za mesto New York 1.50
Za četr leta	1.00 Za inozemstvo za celo leto... 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$3.50

Advertisement on agreement.

Dopisni brez podpisov in osebnosti ne so priobčujejo.

Denar naj se blagovor pošljati po — Money Order.

Pri spremembah kraja narodnikov prosimo, da se nam tudi prejmejo nivalice nasame, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošljivatvam naredite na naslov:

"GLAS NARODA"

New York City

Telefon: 2878 Cortlandt.

Boljševiki in ruska cerkev.

000

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on Feb. 11, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

S svojo javno opozicijo proti ruski ortodoksnim cerkvam ter s svojimi dekreti kajih cilj je popolno iztrebljenje te cerkve, so pričeli boljševiki z bojem, ki bo najbrže prinesel dolga leta zmešnjav ter notranjih bojev.

Patriarhi cele Rusije, dr. Tihon, ki je bil izvoljen, da nadomesti carja kot glavar ruske cerkve, je izjavil glede radikalne izpremembe boljševikov naslednje:

— Oni skusajo ubiti stvar Krista, vzbujati sovraščavo ter dovesti do bratomornice vojne.

Ruse se je priznalo kot po naravi veren narod, ki globoko spoštuje simbolizem in ceremonije cerkve.

V preteklosti je dala vera njih številnim vojnam s Tuičjo značaj križarskih vojn za zopetno osvojitev Sveti Sofije in oproščenje krščanskih plemen.

Cerkve je bil eden mogočnih uplivov naroda in vladar je imel prav tako veliko moč kot "batjuška" kot jo je imel kot — car.

Ikon, katerega je obesil mužik na svojo steno, katerega je videl v svoji delavnici, v vseh javnih poslopijih in na križpotih in katerega je ponesel s seboj v bitko, je predstavljal silo za dobro, misterijozno varstvo njegovega telesnega in duševnega blagobita od strane cerkve in države.

Ta upliv skušajo boljševiki odpraviti potom oficijelnega dekreta sovjeta delegatov delavev in vojakov.

V novejšem času se velikih verskih izprememb v narodih ni izvršilo s pomočjo političnih revolucij. Bismarck je vojeval svoj "kulturni boj" (Kulturmampf) ter dosegel sekularizacijo samostanov potem ko je bilo nemško cesarstvo že ustavljeno ter so bili notranji politični spori že poravnani.

Francija je izvojevala zadnje korake v ločitev cerkve od države, ko je bil narod združen ter je vladala splošna prosperitet. Robespierre je obzaloval češčenje pamet slovesnosti v katedrali Notre Dame ter oboževanje znane igralke. Onečaščenje cerkve se mu je studilo, kajti v svojem sreču je bil — deist.

Danton je istotako obsojal to počenjanje, kajti on je bil politik ter dobro poznal človeško naravovo ter prav posebno francoski narod.

Vsled tega je bila "doba čistega razuma" kaj kratkega življenja.

Dosedaj sta govorila le vlada v Petrogradu ter glavar ruske cerkve.

V odgovor na odlok, s katerim se odpravljata dohodki cerkve iz državnih sredstev ter zaplenja vso posest, vse premičnine in parafernalijske cerkve, je izdal dr. Tihon dekret, v katerem grozi z ekskomunikacijo ter pozivlja vernike, naj branijo svetost cerkve.

Pretnja ekskomunikacije bo imela najbrž malo učinkova na voditelje boljševikov. Da pa je veliko nevarnosti v oživljenju proti-židovskih izgredov, je razvidno iz izraza dr. Tihona o "bratomorni vojni" ter zaplenjenju cerkve in samostanov v Kijevu od strani "brezbožnih dominatorjev našega časa".

V komentarju glede tega položaja pravi Londonski "Times", da ima "patriarh na razpolago mogočno orozje". — Če bi stavil celo Rusijo pod edikt, vsled katerega bi se moral zapreti cerkvi ter bi bilo duhovnikom prepovedano krščevati ali poročati ter pokopavati mrlje, bi bil učinek neposreden in dalekosežen, kajti v kmetih bi vzbudil največji strah praznoverja.

Mužik bi nato odgovoril in Petrograd bi bil prisiljen poslušati.

000

Državni zakladničar pravi, da bo v kratkem razpisano nadaljnjo posojilo svobode.

Prepričani smo, da jih je med Slovenci v Združenih državah le malo, ki še nimajo nobenega Liberty bonda. — Nekaj jih je pa vseeno.

Brez dvoma bodo tudi ti stopili v arzado, ki brani na domačih tleh domača tla ter pomaga svojim zaveznikom boriti se za najvišje cilje, kar si jih je kdaj postavil ta ali oni narod.

Če kliče Nemčija v vojaško službo šestnajstletne dečke, ne dela tega iz zabave, pač pa vsled potrebe.

Dopisi

000

Forest City, Pa.

Vsak dan prebiram zanimivi list Glas Naroda in gotovo vedno najprej pogledam, kaj je v dopisih.

Naj mi bo dovoljeno malo prostora v tem listu, da napišem nekaj novie, akoravno je že minilo 14 dni, odkar je pevsko društvo "Zvon" predstavljalo dve igri, in sicer dvodejanko "Jeza nad petelinom in kes" ter enodejanko "Carlijeva ženitev".

Nastopi so bili zadostni dobrimi, kar se more pričakovati od deklet, ki so tukaj rojene in le vedno med seboj angleško govorijo; vendar so pa vse povhvalno rešile svoje uloge. Ulogo gospodinje Vladike je imela gdje Sophie Žuidarski in boljše igre nismo mogli pričakovati od nje: pogodila jo je zelo dobro. Gdje Sophie Bueanel v ulogi Leničke je resila svojo analogo zelo dobro; njo že poznamo od zadnje igre "Ljudmila", da je zelo dobra igralka. Gdje Rose Marinčič je bila tudi dobra sama beseda tako težko izgovarja: Upamo, da bo drugič boljša. Kar je bilo pa najboljše, je bilo pa to, da smo zadnje imenovane videli z grabljami na ramah in z moderči. Zopet smo se spomnili svoje nesrečne stare domovine, ker to smo videli tam vsak dan; tamen je bilo kaj takega vsakdanja stvar, tukaj pa je nam nekaj vzdvišenega, in milo se je storilo vsakemu, ko se je spomnil, kaj in kako je bilo in kako je sedaj. Nežika, katero ulogo je izvajala gdje Sophie Drašler, je nastopila dobro prvikrat na održi; kako neustrašeno je zagovarjala petelin in kaj je lepo izgovarjala besede! Le tako naprej, dekleta! Botra Katra Soseda, katero je predstavljala gospa Mary Spec, je zbudila obilo smeha s svojim nastopom z opravo in nosiljanjem in prav starokranjskim nastopom. Režiserka je bila gospa Josephine Srnovšnik.

Igra "Carlijeva ženitev" je vzbudila obilo smeha, ker igralci in igralke so tudi dobro rešili svoje uloge. Igrali so: Carl G. Frank Košir; Debelobrdar, bogat trgovec, g. Peter Srnovšnik; Spela, njegova žena, gospa Fany Susan; Slavka, njiju hči, gdje Sophie Bueanel; Boran, brez evenka, g. Charles Orazen; Požeruh, postopac, g. Joseph Kancut.

Igra "Carlijeva ženitev" je vzbudila obilo smeha, ker igralci in igralke so často rešili svoje uloge in občinstvo je imelo povoljen užitek. Občinstvo je pa tudi vam pokazalo, da se zavzemata za vaše prireditve, kajti vdeležbe v tako velikem številu niste pričakovali niti vi sami. In res to je vas navdajalo z veseljem do boljšega igraanja in petja.

Pevskemu društvu "Zvon" pa kljčem: Le tako naprej in zvezdes: nas še večkrat s kako predstavo, ker občinstvo je z vami.

Le ena stvar je, ki zabranjuje, da si igraje popolno, ker ni prav devorane za take priveditve. Če je že dvorana, pa ni druge priprave. Za nas je potreba najprej dvorane, da bo naša last, da nam ne bo treba stiskati po drugih dvoranah. Sedaj ni bilo mogoče dobiti druge dvorane kot High School, ki ni popolnoma za nič ne za oder, ne za take igre. Toda moral je biti. Ker si drugače ne moreno pomagati, smo primorani iti tja, kjer dobimo.

Zatorej, Slovenec in Slovence, zdramimo se in prva naša misel naj bo slovenska dvorana, pa naj bo že taka ali taka. Ako pa nečemo narediti pri slovenski cerkvi, zakaj bi se društva ne zedinila in bi postavila svojo dvorano?

Zatorej vsi na noge in pokazimo, da lahko kaj storimo; samo začeti je treba.

Iškam pozdrav vsem bralecem in bralekam. O.

Miners Mills, Pa.

Gotovo že misljijo rojaki, da je Matijček iz Miners Mills odrinil na Francosko po gobe, toda do danes sem še ostal na svojem mestu in vsak dan pridno pregledujem časopise iz Wilkesbarre, kdaj bom zagledal svoje ime, kar bo gotovo kinalu, ker sem vpisan v prven razred.

Ker še ni bilo poročano o vseh župnij raznere, katero je priredilo v Mizi.

Delamo v tovarni American

vem, kaj je temu vzrok: ali smeh, ali pa potice in kranjske klobase, katerih smo se prav poseteno na jedli.

Pri družini Ivana Keržiča smo v dan gospodarjevega gozu obhajali krstinja edinega sinčka, kateri je tudi prejel ime Ivan.

V sredo 6. februarja je stopil v zakonski stan Anton Zagore. Čestitam in jima želim vso srečo.

S pozdravom Matijček.

Cleveland, Ohio.

Z velikim veseljem čitam na drugi strani "Glasa Naroda" novice pečarskih društev, zato ker sem sam v njih zvezan, in jasno vesoli, da je saj en dopis na sklep.

Ako trpite na bolezni živev, ledic, želodca, splošni slabosti, glavobolu, nepravobla, slabega teka, mrzlico, posledično preobilj pijač in jedli, potem se ne dajte zapeljati vsakovrstnim, oglaševalnim sredstvam, ker se skoro v vsakem slučaju lahko preslepite.

Uživajte in čistih, prirodnih zdravilnih trav testavljene JUVITO TABLETE, katere so že tisočerim povrnile zdravje in o katerih naš rojak g. Ant. Jaklovic 224 Dakota St., Youngstown, Ohio tako piše:

"Poročam Vam gospodje, da sem z JUVITO TABLETAMI popolnoma zdravljen in pripoznam njih čudovito delovanje. Prosim postopej mi se eno sklopku.

Ena sklopka JUVITO TABLET za 1 dolar, šest sklopk za 5 dollarj, pripozorno 10c več kamorkoli posipe.

JUVITO LABORATORY,

South Hill Branch 5, Pittsburgh, Pa.

Na željo pošljemo tudi vzorec zastoj

nekateri rojaki kakor drugorodci odmetovat, da pri tem zaslužijo kak dolar za vsakdanje potrebščine."

Slovensko dekle, ako dobiš pečarja, si dobila vse bogastvo! Kar prijetno bo zjutraj se v zdravilnicah začelo: dobrodošljih v Slovensko Republikansko Združenje. Vsako društvo začne izvoliti po dva zastopnika, ki se sešči dne 4. februarja v skupnemu posvetovanju in pri tem ukrepi.

Kakor po več naselbinah, so se tudi tukaj nekatera društva začela začeti za Slovensko Republikansko Združenje. Vsako društvo se je izvolilo 1. februarja v Mat. Slanovi dvorani na 10. cesti v North Chicagi. Nastopil bo dober govoril, ki bo ljudem povedal namen in pomen tega shoda. Vabljeni so vsi rojaki in rojakinje iz Waukegana in North Chicage, da se tega velevalnega sestanka govorita vse potrebowne podrožnice in dotolici dan, kdaj se imo vršiti javen shod. Določil se je na nedeljo 17. februarja v Mat. Slanovi dvorani na 10. cesti v North Chicagi. Nastopil bo dober govoril, ki bo ljudem povedal namen in pomen tega shoda. Vabljeni so vsi rojaki in rojakinje iz Waukegana in North Chicage, da se tega velevalnega sestanka govorita vse potrebowne podrožnice in dotolici dan, kdaj se imo vršiti javen shod. Določil se je na nedeljo 17. februarja v Mat. Slanovi dvorani na 10. cesti v North Chicagi. Nastopil bo dober govoril, ki bo ljudem povedal namen in pomen tega shoda. Vabljeni so vsi rojaki in rojakinje iz Waukegana in North Chicage, da se tega velevalnega sestanka govorita vse potrebowne podrožnice in dotolici dan, kdaj se imo vršiti javen shod. Določil se je na nedeljo 17. februarja v Mat. Slanovi dvorani na 10. cesti v North Chicagi. Nastopil bo dober govoril, ki bo ljudem povedal namen in pomen tega shoda. Vabljeni so vsi rojaki in rojakinje iz Waukegana in North Chicage, da se tega velevalnega sestanka govorita vse potrebowne podrožnice in dotolici dan, kdaj se imo vršiti javen shod. Določil se je na nedeljo 17. februarja v Mat. Slanovi dvorani na 10. cesti v North Chicagi. Nastopil bo dober govoril, ki bo ljudem povedal namen in pomen tega shoda. Vabljeni so vsi rojaki in rojakinje iz Waukegana in North Chicage, da se tega velevalnega sestanka govorita vse potrebowne podrožnice in dotolici dan, kdaj se imo vršiti javen shod. Določil se je na nedeljo 17. februarja v Mat. Slanovi dvorani na 10. cesti v North Chicagi. Nastopil bo dober govoril, ki bo ljudem povedal namen in pomen tega shoda. Vabljeni so vsi rojaki in rojakinje iz Waukegana in North Chicage, da se tega velevalnega sestanka govorita vse potrebowne podrožnice in dotolici dan, kdaj se imo vršiti javen shod. Določil se je na nedeljo 17. februarja v Mat. Slanovi dvorani na 10. cesti v North Chicagi. Nastopil bo dober govoril, ki bo ljudem povedal namen in pomen tega shoda. Vabljeni so vsi rojaki in rojakinje iz Waukegana in North Chicage, da se tega velevalnega sestanka govorita vse potrebowne podrožnice in dotolici dan, kdaj se imo vršiti javen shod. Določil se je na nedeljo 17. februarja v Mat. Slanovi dvorani na 10. cesti v North Chicagi. Nastopil bo dober govoril, ki bo ljudem povedal namen in pomen tega shoda. Vabljeni so vsi rojaki in rojakinje iz Waukegana in North Chicage, da se tega velevalnega sestanka govorita vse potrebowne podrožnice in dotolici dan, kdaj se imo vršiti javen shod. Določil se je na nedeljo 17. februarja v Mat. Slanovi dvorani na 10. cesti v North Chicagi. Nastopil bo dober govoril, ki bo ljudem povedal namen in pomen tega shoda. Vabljeni so vsi rojaki in rojakinje iz Waukegana in North Chicage, da se tega velevalnega sestanka govorita vse potrebowne podrožnice in dotolici dan, kdaj se imo vršiti javen shod. Določil se je na nedeljo 17. februarja v Mat. Slanovi dvorani na 10. cesti v North Chicagi. Nastopil bo dober govoril, ki bo ljudem povedal namen in pomen tega shoda. Vabljeni so vsi rojaki in rojakinje iz Waukegana in North Chicage, da se tega velevalnega

Iz Urmije v Perziji.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Feb. 11, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pri vsaki svoji kretaji v tem starem mestu, v katerem je bil rojen Zoroaster pred petindvajsetimi stoletji, sem naletel na dogodek, ki je nadkriljeval vse druge, — namreč na obleganju ameriške misije. Od tega dogodka datirajo ljudje, posebno pa kristjani, vse, kot navajajo meščani Juhustowna svojo povodenje ali prebivalci San Franciseca veliki potres. Zopet im zopet se mi je vrati misija:

— Prišli smo semkaj na ravan, ki je bila asirskega naroda več, ne bi bilo Amerikancev. Možje, ki so govorili na tak način, so stave — in pokazal je na ameriško zastavo — si ne upamo onesčastiti. —

Misionarji so obdali vse povečana poslopja z zidom, ki je imel le ena vrata zastražena noč in dan.

Bila je seveda lo moralna sila in ugled zastave, da je ostal ta prostor nedotuknjen, kajti turška armada bi si lahko v vsakem času izsilila vhod.

Ob vsakem času pa so imeli misionarji, posebno dr. Shedd, ki je državnik misije, posvetovanja s turškimi in perzijskimi častniki ter diplomske posvetovanje, so še bolj ojačevala zidovja mite.

Vprašal sem Mr. Allena, enega izmed junakov obleganja, kaj bi se dejanski zgodoval, če bi Turki in Kurdi s suli vdrli v misijo.

Odvrnih je:

— Vse, kar bi se moglo storiti, bi bilo, da prodamo svoja življenja tako draga kot mogoče. Jaz sem imel na primerem mestu v svojem domu 45 nožev, namreč takih, kot jih nosijo asirski generali in katere sem vzel beguncem. Izbral sem si izmed moških, one, katerim bi dal te nože, če bi prisile najhujše in vdel sem, da bi vsak izmed njih dobro uporabil svoj nož. —

Razen misionarjev ni bilo v Urmiji nobenega rojenega Amerikanca.

V času obleganja je bilo 18 misionarjev, izmed katerih jih je trimajst obdelo na legarju, dasiravno ne vsi ob istem času. Tri žene so umrle. S prijeno zmožnosti za organizacijo je bila ta mala sila razdeljena tako, da je bila vedno en Amerikanec na strazi in da je bil vsak department velikanskega dela kot pod odgovornim nadzorstvom enega.

Le mislite si, kaj ponemni skrbeti za 15.000 zapuščenih ljudi prestrašenih, brez pomoči ter nevajnih organizacij ali življenskih v civilizirani družbi. Vse je bilo treba prehraniti, nastaniti, ter jih obdržati gorke, če le mogoče, kar seveda konec obleganja ni bilo mogoče.

Enemu mozu, Mr. McDowellu, je bila poverjena velikanska naloga sanitacije ter obenem zavarovanja pitne vode. Osobna čistota je bila seveda izven vprašanja, za te približno in tozadne razmere, posebno med Gorico, so postale take, da jih ni mogoče opisati dragje kot v kakem zdravniškem strokovnem listu.

Tudi mi primerno govoriti glede nevarnosti Izcka, kajti presbiterijanska misija je bila ustanovljena na tem mestu pred osedemdesetimi leti ter nekateri izmed delavcev so druga generacija misionarjev. Prav tako naravnje je za ogrožene Asirec obrniti se na Amerikanec za pomoč, kot je za bolno dete pohtiti v naročje matere. Ko so torej prišli Turki in Kurdi na plan na lik volovom in gora, so krščanski vaščani ter prebivalci mesta instinktivno prizeli v ameriško misijo, kjer so vsi, nizki ali visoki, že iz navade skušali najti utehe za svoje težave.

Zapadni svet nima izkušenosti, da bi si mogoč predstavljati mnogice, ki so oblagale vrata ameriške misije. V mestu so se nahajala dva poslopja, in sicer eno v mestu samec, drugo pa v enem predmestju, v katerem je bila šola in tudi bolnica. Bilo je mestno poslopje, kamor so begunci v glavnem pribeli, dokler jih ni bil o najmanj 15.000. Dasiravno, se je to poslopje in osemlje na okrog razširilo v brambinske name, ter so sprejeli pribanke tudi v angleško misijo in v stanovanja sosednjih kristjanov, vendar ni ves prostor obsegal več kot šest akrov, ki so bili vsi pokriti s poslopji. Nikjer ni bilo kakega travnika, dvorišča ali odprtega prostora. Obstojajoča poslopja pa so bila že v polni meri v rabi v misionarske namene.

Kljub temu pa je vrelo na ta tem prostor danzadim na tisoč mož, žena in otrok ter vsak je imel povedati povest, kako je pobegnil pred Turki, in marsika ter je bil edini preklevi sv.

Central Baking kompanija v Columbus, O., je bila kaznovana z dela svoje može in sinove pobite tri tisoč dolinarne globe, ker ter svoje hčere v najnečnejši stanosti, odigrane od mater ter izkorčila živilske odredbe.

Zaigal je denar.

V Lewingtonu, Pa. živi 35-letni Jozef Carlos. Praznoval je svoj rojstni dan. Ker pa je vedel, da ni nikakega praznovanja brez zabave, se je ogledal naokrog, kje bi našel kaj priravnega, toda zmanjšal, kaj je suh in Carlos je iskal zastonj prostora, kjer bi se razveljal. To pa ga je tako razljitilo, da je vzel samokres in dvesto dolarjev v papirju ter sel na cesto. Tam je napravil ogenj in pričetil metati vanj denar. Navzoči so ga hoteli odvrnutili od tega početja, dverišči ali odprtih prostorov. Obstojajoča poslopja pa so bila že v polni meri v rabi v misionarske namene.

Kljub temu pa je vrelo na ta tem prostor danzadim na tisoč mož, žena in otrok ter vsak je imel povedati povest, kako je pobegnil pred Turki, in marsika ter je bil edini preklevi sv.

Central Baking kompanija v Columbus, O., je bila kaznovana z dela svoje može in sinove pobite tri tisoč dolinarne globe, ker ter svoje hčere v najnečnejši stanosti, odigrane od mater ter izkorčila živilske odredbe.

JOHN E. DENSMORE,
solicitor delavskega departmента.

V Alph.

V Ivri izgine vlak pod zendenjo in pride še četrte ure zunaj mestna zopet na dan. Nekaj časa je dolina že precej široka. Polje je tako rodovitno in povsod vidijo jaz, da sem enel v postelji prezebat ter poslušati bučanje viharja, ki je divjal krog "Cabane les Grands Mulets". Drugo jutro je bilo pa tako megleno, da jo je Balmat kar pobral nazaj v Chamonix.

Pri drugem poskusu je prenočil že precej vije, nekako bližu skalovju Rochers Rouges. Ko se zdani, spozna takoj, da se da od te strani prilesti na vrh. To ga je tako razvesilo, da se je ročno podal na pot in popoldne je bil že v Chamonixu. Tu se je zaril v seboj in spal nepruhomno 24 ur. Ko se zbudil, poklicke nemudoma dr. Paccarda in ga takoj pregovoril, da je šel z njim.

V pondeljek 8. avgusta 1786 se podasta na tihem na pot. Edini človek, ki je vedel za njun napoved, je bila neka branjevka, ki je prodajala na trgu pred mostom, odkoder se tako lepo vidi na Montblancu.

Potnik so bili sila zgovorni ter radovedni. Na vsak način so hoteli vedeti, kam m s cepinom namenjen. Ker se jim pa odgovarjal slovenski, so nehalo vame slišati. Samo eden izmed njih, velik mož z lepo bradavicco na ogrunenem nosu, ni hotel za nobeno cenodachati. Ker mi z italijansčino ni mogel bližu, lotil se me je nemški. Govoril je tako "lepo" nemščino, da sem se podal ž njim v daljši pogovor. Ko sem mu povedal, da sem iz Avstrije, mi je tudi on takoj zaupal, da je bil že večkrat "in Estrajk" in da je priunas zelo "sen". Silno se pa začudil, ko izve, da grem na Montblanc.

Slednje sva postala taka prijetja, da me je celo povabil, naj se pri povratku oglašim pri njem, če da bom izhiko sel na lov na divje koze.

Zal, da mi je prijazni Italjan pozabil povedati svoj naslov. Tako se torej nisem mogel pri najboljši volji odzvati njegovemu vabili.

Ura je bila štiri proč, ko nam naznani sprevodnik, da moramo izprazniti vozove, ker je konec železnice.

Bili smo v Aosti.

To mesto je ustanovil Augustus leta 25 pred Kristom ter mu dal imenito ime "Augusta Praetoria Salassorum". Ker je imelo nalogo evropskih vojakov, ki so bili predvsem planinskih družter in zato so bili Punci tako nerodni hribolaze.

Več kakor dva tisoč let pozneje je korakali tudi Napoleon tod s svojimi gardami. Kmalu onkrat Aranza se pa vsa armada ustavila.

Zagledali so namreč nad cesto na strni skali malo trdnjavico Bard, ki je bila zasedena od par stotin avstrijskih vojakov. Seveda se teh niso ustrashili, zato so pa imeli veliko večje spostovanje pred topovi, ki so bili namenjeni na ceste.

Avstrije so bili Francozov jako veseli ter so streljali, da so komaj sproti basili. Francozom je ta pozdov takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in zlostoljubnost, ako puste njegove vojake po cesti naprej. Toda poleg tega takoj ugaja, da so sklenili pred trdnjavico počivati. Napoleonu ta počitek ni bil posebno všeč, ker se mu je mudilo v Marengu.

Zato ponudi trdnjavici in njeni prijazni posadki svoje varstvo in z

Boj proti pro-nemškemu elementu v zakopih.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on Feb. 11, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Eden najbolj mogočnih izmed vseh pro-nemških elementov v tej zimi je bil hud mraz. Zadnji vriharji so resno ogrožali prevažanje premoga v drugih dobach ter so napravili preejšnjo škodo izgledom za dobro letino tekočega leta. Poljedelstvo je trpelo, a obsegla škoda se ne bo spoznalo preje kot v pozni spomladini in poletju.

Na zapadini fronti se je izkazalo mrzlo vreme kot zavraten sovražnik čet, kajti mraz je bil vzrok, da se je razvila neka nova vrsta bolezni na ledicah. Ta bolezen, ki samoposebi ni ravno nevarna bolezen, se imenuje zakopa ali vojna nephritis ter vse kaže, da jo je pripisovali mrazu in vlagi. Zaravniki so nekoliko v zadrgi pri nastevanju posameznih razvojnih delov te bolezni. Tako se naprimer vprašuje, zakaj je bilo tako telesno stanje izključno posledica življene v zakopih. Civilno prehvalstvo, ki živi v istem ozemlju, trpi malo ali sploh nič vsled te vrste bolezni.

Prizadete so različne stoke vojaške službe in sicer na način, ki ga ni mogoče pojasniti. Nobenega dvoma ni, da so infanteristi večliko pogoste žrtve zakopnega umetnega ledic kot pa kaveleristi in artilleristi. Tu se zavratni napad tega nevidnega sovražnika zdravja vojska očitno ustavi, kajti častniki tepe le redkodaj vsele te bolezni, katero dejstvo je mogoče pojasniti edino le z raznimi, v katerih žive častniki ter boljšo hranjo in gorkjejo obliko. Ker je to dejstvo, ni treba klicati na pomoč nekega nepoznanega bacila ali mikroba kot vzročitev nove zakopne bolezni. Mraz in vlagi, napor in izčuvana napetost; vse to je odgovorno za bolezen ter nudi popolnoma naravno pojasnilo.

Zdravljenje te bolezni je baje popolnoma priprosto in uspešno. Kongresijo ledic ter takih konfuzij prepunapoljene ceste olajša s počitkom ter povratkom k rednemu življenu. Takim nevarnostim je izpostavljena infanterija v zakopih. Infanterija je vajena korakati v polni opreme na dolge razdalje. Taki pohodi pa ne izvršajo infanterije; izprva jo neprosteni izpostavljeni vsem vremenskim neprilikam in izvršajo jo neprestani alarmi. V bojni črti je prikovan mož na svoje mesto ter mora vzdržati obstrelevanje. V tem velikanskem razburjanju pa je neke vrste počitka. Kakor hitro je to napetost končana ter se nahajači čete na poti stiri ali pet milij v ozadje, manjka vojaku ona napetost. Oprena se mu zdi dvojna težko in mraz in blatna cesta sta zelo trda za noge, ki se bile omehčane vsled tri ali stičnevine nojnje gumičevih čevljev v zakopih. V tem slučaju štejejo v reakciji dnevi in noči, kateri se je preizvedlo v mrazu.

Oboleni na bolezni, ki je posledica mraza, vlage, ni ravno prijetna stvar, a se ji je lahko izogniti. Mraz in vlagi sta spojena z življem v zakopih in deželi, ki se briga za zdravje svojih vojakov, bi moral glrediti na to, da opremi svoje častnike in vojake z gorko obliko, srajcami, nogavicami in čevljimi. Take stvari kot je zakopna nephritis, bi morale pokazati deželi potrebo obilnih rezerv mož in oblik.

Nobenega vzroka ni, zakaj bi se intelligentno občinstvo ne zavdalo napak glede kroja in kakovosti kakih armadne uniforme. Vsak, kdo je primerjal blago, iz katerega je napravljena francoska, nemška ali italijanska tunika, se je prepričal, da je to blago v splošnem dvakrat tako dobro kot naše in da je boljše glede barve, debelosti, kakovosti in kroja za prav posebni namen. Kratka kaki-suknja ameriškega častnika je mogoče lepa, vendar pa ne pokriva kot bi moral, bokov, ki so najbolj izpostavljeni uplivu mraza. Ta napaka je še tem večja vsled dejstva, da mora nositi vojak regulacijsko srajce, ki ma ravno iste napake kot tunika.

Francoski ali angleški častnik ima sukujo, koje široki krajevi mu dovoljujejo nositi pod njim dve ali tri srajce. Posledica tega je, da izgleda gorkješki, kar je gotovo bodreče za njegove ljudi. Prezabojec in bleč častnik gotovo ne nudi razveseljivega pogleda. Ko se bo končno pisalo zgodovino "No Man's Land", bo zavzemala uniforma vojaka sorazmerno odlično mesto.

Za trenutek, ko gre za vprašanje dejanske službe, je neposredni učinek nezdostne dobove gorce oblike zvišanje slučajev obolenja ledic. Da ni ta vrsta bolezni bolj resna, je sreča, na katero pa bi bilo nesmetano zamašati se preveč.

Ko se prikažejo prvi simptomi, ko izgubi mož sapo ter se hitro izmuči že čas, dati mu počitka ter omenjati tudi njegovo obliko. Vprašanje je očitno ono dobove rezerv vsake vrste. To ni povsem ali v glavnem zdravniško vprašanje. To je važna točka pri urjenju kompanijskih častnikov. Končno pa je to posel štaba glavnega stana, dočim naj bi se javno mnenje tozadovno prosvetlilo.

Razkol med socijalisti.

AVSTRIJSKI SOCIJALISTI DOLŽJO NEMŠKE SODRUJE, DA SO PRODALI SVOJE NAČELO. — SCHEIDEMANN IN TOVARIŠI POMAGAJO IMPERJALISTOM. — ODOBRAVALI SO ANEKSIJO BELGIJE. — ZAGOVARJALI SO TUDI OSVOJITEV SRBIJE. — SOCIJALISTI SO SUŽNI VILODE.

True translation filed with the post master at New York, N. Y., on Feb. 11, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 10. februarja. — Kakor se je izvedelo iz diplomatskih sporodil, je avstrijska socijalistična manjšina tajno objavila in razpustila manifest, v katerem napada socijaliste večino ali vladne socijaliste Avstro-Ogrske in Nemčije. Najvažnejše točke tem manifestu so sledile:

Socijalisti manjšine nemško govorče Avstrije obsojajo Scheidemann, Davida in Eberta, voditelje nemške socijalistične večine, ravno tako tudi avstrijske socijaliste Adierja, Rennerja in Neitzja, ki niso več pošteni demokrati in zavedni revolucionarji.

Kakor si želimo, obračunati s cesarsko vladjo, katero smatramo, da je povzročila vojno, ravno tako želimo obračunati z najemnimi socijalističnimi zavezniki. Nismo odpuščanje za avstrijsko in nemško socijalistično večino, ki se sužaja cesarskih vlad teh dveh držav. Nikakor jima ne moremo odpustiti njihovega zločina proti socijalizmu in ne more biti govorja, da bi se z njimi spriznili.

Socijalist večine Karol Renner je odobravil invazijo Belgije in kršenje belgijske neutralnosti. Renner, Seitz in Viktor Adler niso samo odobravali vpada v Belgijo, temveč so tudi odobravali aneksijo od strani Nemčije.

Drugi avstrijski socijalisti večine Viljem Ellenbogen je postal zagovornik aneksije Srbske od strani Avstrije.

Bodoči evropski mir mora biti zagotovljen le na sledični način:

1. Vstanoviti se morajo države na principih narodnosti.

2. Države morajo biti izključno demokratične, organizirane na federalističnih principih. Iz teh razlogov je popolnoma neostreno, ali estane Avstrija po vojni nedotaknjena ali pa ne.

Ako Avstrija ne more biti organizirana kot popolnoma demokratična država, kar tadi pod habsburško dinastijo ne more biti, potem se mora razdeliti v posamezne države, ki bodo vstanovljene na podlagi narodnosti.

Gorečnost, s katero nemška in avstrijska socijalistična večina zagovarja nedotakljivost Avstro-Ogrske in Turčije, je samo nov dokaz, da so samo orodje nemških in avstrijskih imperjalistov.

Nedotakljivost Avstro-Ogrske in Turčije ne predstavlja ideala, katerega bi nemški in avstrijski narod žrtvoval svoje življence.

S pota.

Po dolgi, celodnevni vožnji sem se izkral nekje v hribih. Lačen lepo, kadar človek za svoj trud sem bil, da se mi je svetli mesec žarje sad.

In pero je naprej drselo po pa-

"Vidiš, Jože", pravi, "kako je dobiti za vsega človeka za svoj trud dobroval kot velik hlebec švicarskega sira, kar se seveda ne spodbija do sentimentalnega človeka." Zadrgnil sem blačni jermen na zadnjem luknjo in jo mahnil v prvo restavracijo. Ko je bilo vse gotovo, sem zmanj izbral največjega "Forda" in hajdi na pot.

Zapel sem suknjo do vrata in zarini roke do komolec v žep. Sedel sem tako komodno zadaj in se počutil tako izvrstno kot tisti ruskii človek v Gogoljevu "Akakij Akakjevič". Ali vsako zemeljsko veselje je nestalo, pravi Sveti Pismo, in to moram na žalost prizriti. Sprvega jo je moj "Fordek" sijajno pobiral, če smo namreč navzdol, ali ko je prišla pot navkrevre, ja kočil hropsti kangleški "tanki" pred Cambrai. Razlika je bila samo v tem, da mi nismo imeli kanonov ter da tanki vozijo čez hribe in doline, dočim je moj "Fordek" samo hropel. Kaj je sledilo, si lahko vsakdo misli.

Konec je bilo tistih ugodnosti zadaj. Izprva smo še delali male postaje, ali konečno se je samo eno zadnje kolo vrtilo.

Rinil sem izpočetka z zapeto suknjo ter rokavicanami na rokah, ali po preteklu pol ure sem sklekel suknjo ter rinil za žive in mrtve. Medtem so minile ure. Kaj storiti? Nič. Porivati. Hiše ni bilo nobene, sami bregovi in gozd. Udal sem se kot pobožen kristjan v božjo voljo ter porival in prekinjal, da je bila grota.

Konečno smo prišli na vrh. Zelen sel sem zopet na voz, ali to pot nisem več užival. Šele ob polenajstih sem prišel na mojo destinacijo.

Veselo so plesale maske, ko sem prišel na plesišče. Bil sem utrujen, ali ko sem zagledal tako veseli ljudi, se je veselje polastilo tudi mojega sreca. Da me niso poznali, sem se že zunaj oblek v "Domino".

Oh, te punci! Kako srečen, neškonično srečen je človek, ko jih gleda ter drži tiste mlečne rokice! Bila jih je polna dvorana. Vitke in visoke, male in debele, temnoslavne in blondinke. Ej, to je bil paradiž, prav kot se mi je sanjalo.

Spominjam se, bila jo črnolaka, oči kot oglje. Pride k meni ter ogleduje mojo dolgo, rdečo haljo, nato pa reče: "Are you a boy or a girl?" Ha-ha! Dopadio sem je to vprašanje kot buteljka šampanjja. Gotovo sem ji odgovoril v najvišjem tonu: "Vaša prijateljica sem, punčka." Rekel sem ji, če mi da poljub. Gledala me je tako dobrodošno in končno uslušala žejijo.

Sledili so lepi dnevi. Ženske, kjer sem bil kot gost, so me spopale spati že ob devetih zvečer, časi še preje. Spal sem v jutru, dokler ni bil zajutrek gotov; nato sem malo čital in popoldne paško na ramo ter na lov.

Ne da bi mislili, da sem krovok in da sem vstretil naprimer kakšno srno. Kaj še! Nie nisen vitez, kaj se preje. Spal sem v jutru, dokler ni bil zajutrek gotov; nato sem malo čital in popoldne paško na ramo ter na lov.

Dan pred odlodom sem v drvarnicu sekal drva. Premisljal sem minljivost, kako vse mine na tem božjem svetu. Ali zoper smola? Sredi lepih misli mi priletel kos polena ravno pod nos. Zaškril se mi je pred očmi in drvarnica je zazrela kot kresna noč. Svetilo se mi je še dolgo. Šele ko mi je ena domačih hčerk privedala krmico pod nos, tolkač me, če, da imam srečo, da mi ni poleno odbilo nosa, sem se potolatal.

Sedel sem za mizo ter gledal, kako je hčerk mesila strukture. Napravili so mi jih za slovo, vedoc kako jih ljubim. Bila je lepa in malo beli predpasnik, ki je tako lepo pristojal, da sem se nechote spomnil svojega prijatelja Jožeta Anžička, kateri je, kadar je videl izvanredno lepo cvetko, vzdiknil: "Jaz, Mareja, tako je lepa kot Mati božja."

Zoper sem za mizo ter gledal, kako je hčerk mesila strukture. Napravili so mi jih za slovo, vedoc kako jih ljubim. Bila je lepa in malo beli predpasnik, ki je tako lepo pristojal, da sem se nechote spomnil svojega prijatelja Jožeta Anžička, kateri je, kadar je videl izvanredno lepo cvetko, vzdiknil: "Jaz, Mareja, tako je lepa kot Mati božja."

Sedel sem za mizo ter gledal, kako je hčerk mesila strukture. Napravili so mi jih za slovo, vedoc kako jih ljubim. Bila je lepa in malo beli predpasnik, ki je tako lepo pristojal, da sem se nechote spomnil svojega prijatelja Jožeta Anžička, kateri je, kadar je videl izvanredno lepo cvetko, vzdiknil: "Jaz, Mareja, tako je lepa kot Mati božja."

Sedel sem za mizo ter gledal, kako je hčerk mesila strukture. Napravili so mi jih za slovo, vedoc kako jih ljubim. Bila je lepa in malo beli predpasnik, ki je tako lepo pristojal, da sem se nechote spomnil svojega prijatelja Jožeta Anžička, kateri je, kadar je videl izvanredno lepo cvetko, vzdiknil: "Jaz, Mareja, tako je lepa kot Mati božja."

Sedel sem za mizo ter gledal, kako je hčerk mesila strukture. Napravili so mi jih za slovo, vedoc kako jih ljubim. Bila je lepa in malo beli predpasnik, ki je tako lepo pristojal, da sem se nechote spomnil svojega prijatelja Jožeta Anžička, kateri je, kadar je videl izvanredno lepo cvetko, vzdiknil: "Jaz, Mareja, tako je lepa kot Mati božja."

Sedel sem za mizo ter gledal, kako je hčerk mesila strukture. Napravili so mi jih za slovo, vedoc kako jih ljubim. Bila je lepa in malo beli predpasnik, ki je tako lepo pristojal, da sem se nechote spomnil svojega prijatelja Jožeta Anžička, kateri je, kadar je videl izvanredno lepo cvetko, vzdiknil: "Jaz, Mareja, tako je lepa kot Mati božja."

Sedel sem za mizo ter gledal, kako je hčerk mesila strukture. Napravili so mi jih za slovo, vedoc kako jih ljubim. Bila je lepa in malo beli predpasnik, ki je tako lepo pristojal, da sem se nechote spomnil svojega prijatelja Jožeta Anžička, kateri je, kadar je videl izvanredno lepo cvetko, vzdiknil: "Jaz, Mareja, tako je lepa kot Mati božja."

Sedel sem za mizo ter gledal, kako je hčerk mesila strukture. Napravili so mi jih za slovo, vedoc kako jih ljubim. Bila je lepa in malo beli predpasnik, ki je tako lepo pristojal, da sem se nechote spomnil svojega prijatelja Jožeta Anžička, kateri je, kadar je videl izvanredno lepo cvetko, vzdiknil: "Jaz, Mareja, tako je lepa kot Mati božja."

Termopile.

V izgubljenih urah, kadar res nimam nič opraviti, niti notirati dobitipov za ksk slovenski lumonistični list, v onih izgubljenih urah se rato pomenujem z gospodom profesorjem Pečatarjem o zgodovini. To je koristno, ker pride si pritrdir v spominu zoper enkrat letnico vladanja Nabuhodonozorja in ono bitke pri Trafalgaru, kateri letnici navadno zamenjam med sabo, ali pri tudi kakšno povsem drugačno. Hiša, v katero me je peljal, je bila star, saj tako sem sodil po zmanjosti. Okna so bila preprečena s papeževimi beži, ki je rekel, da je Turčija popolnoma zadovoljna s postopanjem Nemčije in Avstrije, kar se tiče Wilsonove in Lloyd Georgeve izjavne o vojnih ciljih.

Nekaj berlinska brzovajka, katero objavlja Essener Allgemeine Zeitung, pravi, da Rumunska lahko dobri odškodnino za Dobrudžo, katero bo anektirala Bolgarska, v jugozapadni Besarabiji. Ta list tudi priporoča, da bi Rumunska in Berabija se združili v skupnih interesih proti ruskim boljševikom.

Nessym je večer rekel v poslanski zbornici.

"Dardanele bodo v bodoče ostale odprtne mednarodne trgovini, kakor v preteklosti in pod istimi pogoji."

Turški zunanji minister je rekel tudi, da so nastale pri mirovih pogojih v Brest-Litovsku velike težkoče, da pa še ni izgubil upanja. Darisavno se zaveda, da se splošno želi, da bi se sklenil mir, je vendar rekel, "da nikdar ne bom sklenil mira za vsako ceno."

Gledate gorovor o vojnih ciljih predsednika Wilsona in ministra predsednika Lloyd Georgea je Nessym bei rekel:

"Strinjam se s stališčem, da se usoša narodnih skupin, ki pred vojno niso bile neodvisne, ne more odločiti drugače kot s pomočjo držav, ki so bile vstavljene v soglasju z ustavnimi vsake posamezne dežele."

V svoji poslanci na kongres, na kar je turški zunanji minister v svojem govoru odpovedal, je predsednik Wilson rekel, da se zagotavlja obstoju turškega dela otomanske države, toda drugi narodi pod turško vladom morajo imeti nadlegovan priložnost za svoj avtonomi razvoj.

Nemški pogoji Rumunski.

Gospodarstvo na Slovenskem.

ooo

Pri nas na Slovenskem pride povprečno 50 ljudi na kilometr. To ne pomenja goste naselitve.

Imamo sicer Kras in Gorenjsko, v drugih krajih bi pa lahko bilo v zdajšnjih razmerah do 100 prebivalcev na kilometr. Morda ti slednji kraji preživljajo do 100 prebivalcev.

Naš poljedelski svet je rodoviten, imamo dobre zemlje za razne sadeže, dosti vlage, host, dosti hohmatega sveta, zemlja je pripravna za vse kulture in tudi za višje kulture. Na našem primorskem svetu so tri take višje kulturne: grozdje, sadje in sočivje.

Premoga je bilo precej v naših krajih in ga je še, — nemara se nabavajo v polovici naše zemlje premogovi skladi. Angleski, Nemčiji je pomagal premog do visokega razvoja kapitalističnega gospodarstva. Fabrika se do zdaj ni dala misliti brez premoga.

Na vsem slovenskem jugu je dosti premoga, tudi v Dalmaciji, kjer bi avstrijskim ladjam prišel v dobro, ako bi jih kaj bilo za trgovino. Pa še antracit, najboljši premog je v teh krajih.

Stavbni les se je dobival v naših krajih najboljši, ga je veliko. Saj so ga Rimljani, Italjani v Benetkah in drugih primorskih mestih dobivali iz našega ozemlja: — milijone vrednosti so jemali tuje iz tega bogastva našega, sedaj manjšega, v času naselitve pa večjega ozemlja.

Dosti je pri nas vrtnarskega sveta, pridelamo veliko trave, detelje. Za svinjerejo je pri nas dovolj krme in pravni rok.

Slovenski kmet je prideloval do sedaj vse sadeže, ki se navadno rabijo za preživljajenje: imamo vse vrst žita, krompir, fižol, pesco, zelje, repo, sadje vseh vrst, kurentino, milijone jaje — vina mnogo vrst, ribe iz morja in tekočih voda.

In — naš kmet in naša žena sta bila pridna kot mrvljice, lep človeški pr, med avstrijskimi ljudmi poleg dalmatinskih Hrvatov in Poljakov v ospredju.

Ta kmet, ta kmetica sta bila jako nadarjena. Trpljenje prejšnjih dob jim je ojačilo um. Lega našega ozemlja, podnebje, pospešuje razvoj duševnih sil. Naš kmet si je znal še kot tlačan pridobivati precej kmetijskega sveta.

Naš poljedelski svet je primeroma k drugim deželam dobro razdeljen, tako, da je mogoče v nekaterih hišah blagostanje in ni toliko bajtarjev, ki žive iz rok do ust, kakor na pr. na Ruskem, v Rumuniji.

Srednjih kmetij od 10—15 oralov zemlje je precej, ki morejo dobro preživljati srednjo držino. Marsikatero veleposestvo je pri nas šlo na kant, katero je kmet pokupil. Ako še pridobimo za kmata ostala veleposestva, — imamo kar najlepše razdeljeno kmetijstvo.

Kapitalistično gospodarstvo, gospodarstvo proste lastnine se je ukoreninilo tudi pri nas. Iz Trsta sem se je razširilo in vstvarilo nekaj trgovine z lesom, s pridelki kmetije. Kmet sam se je poprijel trgovine z živino in deželnimi produkti.

Pričakovati bi se tedaj smelo, da nastane kooperacija v naših mestih, ki bi uporabljala množino domaćih ljudi.

Ostat nam je najboljši učitelj — Adrijansko morje... Žal, da se v Avstriji vlade niso dosti brigale za povzdrogo našega gospodarstva. Novodobno visoko kapitalistično gospodarstvo, kakor se je razvilo na Angleškem, Francoskem, Nemškem, v Italiji, zahteva izobraženih ljudi v podjetnikih, voditeljih podjetij, pa tudi v delavcih.

Prirodoslovne znanosti podpirajo izvajanje fega gospodarstva in ves organizem trgovine, fabrike, prometnih sredstev zahteva izobraženosti delavcev, ki jih usposbla, da so spremni, vestni, da misijo samostojno, da so si svestni, da je v njih rokah veliko premoženja. Današnji fabrični, prometni, trgovski delavec mora biti deležen splošne izobrazbe.

Država ima šolo v rokah. V Avstriji šola ni storila svoje dolžnosti, nadziral jo je katoliški duhovnik kot državni komisar. V Avstriji se danes vlada oligarhija katoliškega duhovenstva poleg posvetne vlade.

Jožef II. je hotel drugače, pa ga je oligarhija ubila. Na čeških tleh je njegovo delo kali pognalo, pri nas niso zasnovali ne priseljeni Nemci, ne domaćini kaj prida novodobnega gospodarstva. Veliko je prišlo v naša mesta Nemcev, ali le malo se je to poznalo v razvoju gospodarstva od navadno rokodelskega v kapitalistično; Maribor, Ptuj, Celje, Ljubljana in druga mesta ostala so majhna.

Drogod odpril so mogočne zavode, slovenska zemlja pa pošilja svoje trdne kmete v delo tuje industrije.

Nemčija je bila razkosana v veliko manjših državic, nekatere teh niso bile večje od Kranjske ali Goriške, — in vendar kako lepo se je razvilo moderno gospodarstvo v teh državicah! Na Italijanskem so mesta ognjišča industrijskega razvoja.

Nas Slovence je državna vlada v šoli in pri gospodarstvu — zanemarila. Protežirala je brezobzirno Nemce in Madjare, Slovane med seboj razdržila.

Dolgo je trajalo, preden se umirijo in izprevidijo, da je treba složnosti za skupno gospodarstvo in izobrazbo.

V pomanjkanju domaće industrije in modernih strokovnih šol v naši katoliški Avstriji in v velikanskem razvoju kapitalističnega gospodarstva na Anglešem, Nemškem, v Ameriki, ki more plačevati večje mezde, je iskati vzroka za vedno večjo selitev katoliškega Slovence v naravnost strahovitem številu.

Ko bi te vabe tujih industrijev ne bilo, bi moralo nastati v naših krajih že vrtnarstvo, naša živinoreja bi morala zdatnejše uspevati. Ako bi naši ljudje doma ostajali, ako bi naši meščani kaj prida modernega gospodarstva ustvarili in vezali ljudi na domovino; ako bi se naše ljudstvo resilo duhovniške oligarhije, katera ovira vsak prav-

vi duševni napredek, obdelali bi dobro plodno svojo zemljo, izkoristili bi na svojih tleh zdrav naraščaj.

Pri nas tudi ni nobene kooperacije meščanov s kmeti. — V sedanjem kapitalističnem gospodarstvu ni meščan več tuja gospodarska rasa nasproti kmetu, tudi kmet je delavec kapitalističnega gospodarstva, tudi meščan — mora za to skrbeti, da kmet dobro izhaja, da dobi iz kmetij živila in surovin za izdelovanje.

Sedanje gospodarstvo združuje vse sloje in nobenemu se ne godi dobro, ako kak član zaostaja in posebno, odkajda s kmetije najverjetnejši človek v — tuje industrije.

— Dočim evropske države skoro da nimajo povoda, da bi skrbele za množitev delavnih sil, je in ostane za vse trajna naloga največje važnosti, da zvišajo delavno sposobnost prebivalstva. Pri tem ni misliti le na one razrede prebivalstva, ki delajo z rokami, vpoštovati je namreč treba tudi duševno delo podjetnikov, tehnikov, trgovcev. Gospodarska politika stremi v bistvu le za tem, da ureja pogoje za individualno delavnost. Blagostanje prebivalstva pa zavisi od duševne in telesne energije, s katero se posamezniki in organizirane skupine udejstvujejo v okviru teh pogojev. Zato je skrb za prebivalstvo odvisna od tega, da se te osebne sile kar najbolj razvijajo.

Vsi za tem ciljem stremiči ukrepi in naprave tvorijo tako rekoči središče gospodarske politike. Sistem je dvajan. Deloma so to ukrepi in naprave, ki se tičajo pravne uredbe produkcije in produksijske organizacije, deloma pa take, ki se neposredno dotikajo osebnosti.

Preveč nas je Slovencev!

Koliko nas dela v premogovih jamah na nemškem Štajerskem in v rudnikih, v plavžih, v livarnah! Cele fare Slovencev premogokopov so na Westfalskem. Trume slovenskih drvarjev dela v madjarskih in rumunskih šumah...

To 150.000 Slovencev je z doma!

Veliko se jih pogubi, veliko se jih vrne domu — telesno pohabljenih. Veljavno Malthusove teorije dokazuje slovenski izseljence! Vsled napačno urejenega prehajanja posestev, proste zadolžitve, zlorabe vernosti, pravdarstva, peša moč našega kmeta, da odkaja z lastne zemlje, pustivši ženo in otroke same doma.

Ko se vrne, ni za nič za kmečko delo, šibke otroke — zaplodeva.

V 11—12 stoletju je bilo malo ljudi v Evropi. Tedaj sta gospodarja letala za enim delavcem.

Zdaj letata na naših kmetijah tudi dva večja kmeta, za enim hlapcem in plačevati morata že polovico več kar pred 10 leti. Kmetje sicer dražje prodajajo proizvode svojih zemljišč, morajo pa tudi dražje vse kupovati, kar rabijo za se s trga. Tako se izgubi to, kar več pridobi za svoje pridelke, katerih pridelovanje je zdaj zanj dosti dražje, če sam s svojimi otroki ine odpravi dela.

Tega pa navadno ne more, ker mu otroci uhajajo v tujino.

Milijoni, katere zaslužijo naši izseljenci in še več bi

se dalo tudi doma pridobiti na kmetiji ob pravem delu in ti milijoni bi spravili tudi naše meščanstvo do Adrije. — Trst bi sedaj že moral imeti pol milijona prebivalstva, drugi Hamburg bi lahko bil.

Nikdar niso smatrali posebnih učnih tečajev potrebnih, da se priučimo kmetijstvu, tej veliki obrti. In vendar razven lepih umetnosti in prostih poklicev morda ni obrti, ki bi zahtevala toliko raznovrstnih vednosti in izkušenj.

Neštete knjige, ki so bile spisane o tem v vseh jezikih, nam dokazujojo, da najmodernejši in najzobraženiji narodi niso nikdar smatrali kmetijstva za stvar, ki se čisto lahko razumeva. In v vseh teh knjigah bi zamaniski onega znanja mnogovrstno-sestavljeni operaciji, katere more znati vsak navaden kmetovalec.

Nasprotno skoro ni navadnega rokodelstva, cigaroperacije bi se ne mogle popolnoma opisati v mali knjižici na par straneh tako razločno, kakor sploh to moremo storiti s besedami in risbami.

Razven tega zahteva vodstvo obeh operacij, ki se morajo ravnavi po premembri vremena in po drugih slučajnostih, mnogo več razsodka in previdnosti, kakor one opracije, ki ostanejo vedno popolnoma ali soko popolnoma enake.

Mož, ki obdelava mesing in železo, dela z orodji in snovimi, kajih kakovost ostane vedno popolnoma ali skoropopolnoma enaka.

Mož pa, ki orje zemljo s konji ali voli, dela s sledstvi, kajih moč, zdravje in temperament je v različnih slučajih zelo različen. Kakovost snovi, katere obdelava, je ravno tako različna, kakor njegova orodja in z obojim mora ravnavi z ostrom razsodkom in veliko previdnostjo.

Kmetu, katerega imajo za vzor omejenosti in neučnosti, le malokaj manjka ta razsodek in ta previdnost. Res je, da je manj vajen družbenemu občevanju, kakor v mestu živeči rokodelec; njegov glas in njegov izgovor je bolj okoren, da ga tisti, ki mu ni vajen, težje razume; toda njegov um, ki se mora dan za dnevom pečati z najmnogovrstnejšimi predmeti, navadno daleko presegata razum obeh.

Naši zastopniki,

kateri so pooblaščeni pobirati narodino za dnevnik "Glas Naroda". Narodina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četr leta pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za sveto, katero je prejel in jih rojkom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: Louis Andolsek in Frank Skrabec.

Laydville, Colo.: John Hočevar.

Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kornely.

Clinton, Ind.: Lambert Bolškar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Bilš in Frank Jurjovec.

Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zaletel.

La Salle, Ill.: Matija Komp.

Livingston, Ill.: Mil. Cirar.

Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin.

Nocomis, Ill. in okolica: Math. Galischek.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barborč.

Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovsek.

Cherokee, Kans.: Frank Režnik.

Franklin, Kans. in okolica: Frank Leskovic.

Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schmittler.

Ringo, Kans.: Mike Pencel.

Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Ljukovich.

Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shultz.

Chisholm, Minn.: Frank Govž, Jak. Petrich.

West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Wilcock, Pa.: J. Peterl.

Murray, Utah in okolica: J. Kastell, Black Diamond, Wash.: G. J. Potra.

Davis, W. Va. in okolica: John Brošek in John Tavželj.

Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenčan.

Milwaukee, Wis.: Andrew Fon in Josip Tratnik.

Sheboygan, Wis.: Anton Ile, John Stampfel in H. Svetlin.

West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna.

A. Justin in Valentin Marčina.

Normalni potek ruske revolucije.

Rusija.

Nemški cilji in Rusija.

Padec rodbine Romanovcev.

Prednost brzjava.

Pesem jetnikov.

Kozaki in njih vojska.

Krošnjar

ROMAN IZ AMERIŠKEGA ŽIVLJENJA.

PRIREDIL J. T.

18

(Nadaljevanje).

PETO POGLAJVJE.

NEVIHTA.

Približal se je Silvester in bilo je nekako ob štirih popoldne. Hemsedal se je dolgočasil v svoji sobi. Delati ni mogel niti. Nekjaj časa se je izprehajal semtertja, potem je pa začel gledati skozi okno. Naenkrat je opazil v dajšnji kočiji.

Zlodijs, to je pa Ellen z njeno materjo. In tedaj se mu je porodila v sreču silna želja, da mora govoriti z dekletom in sicer se nocej. — In to se mora zgodiš se prej, predno bo Bakerjem zaročena. — Pogledat je se enkrat skozi okno: kočija je bila že blizu vrtnih vrat.

Z mize je vzel košček papirja ter zapisal nanj sledče besede:

— Le pogum! — Vse bo dobro, samo ē bom mogel nocej govoriti z vami. — Kje in kako, je vaša stvar! — Sporočite mi, če morete, jaz bom vedno in vasi bližini.

Zvili je papir skupaj, vzel klobuk in odsek skozi zadnja vrata na vrt.

Zatem se je kot službeno približal vnuču na vrt in sicer ravno v tem trenutku ko je obstala kočija pred vratimi.

Dick je skočil s kozla ter odpri vrat.

— Kje je Sara? — je vzkliknil Mr. Elliot.

Hemsedal je pa že stal pri kočiji ter ji hotel ponuditi roko.

— Ali ni sicer nikogar tukaj? — je vprašala jezno in stopila sam iz kočije, ne brigačo se za nudeno ponoc.

Za njo je šla Ellen in Hemsedal jo je meninič, tebinič, prijet za roko.

— Vzemite to in spravite — je rekela ter ji stisnil papirček v pest.

Mladenska je zardela in skočila z voza.

— Ali ni nikogar tukaj, ki bi spravil naše stvari v hišo — je vprašala gospodinja še enkrat.

Danes je zadnji prosti večer, madama — se je zasmajal Dick.

— O, stvari bom po že mi sprevili v hišo, ne bojte se.

Medtem ko je Ellen iskala nekaj po kočiji, je prabrala Hemsedalovo poročilo.

In ko sta hotela oba spraviti velik zavoj v hišo, mu je zašeptala:

— Bodite ponoči, ko bo vse spalo, pod mojim oknom. — To je drugo okno na levo od zadnjega porča. — Zaenkrat vam ne morem drugačga povedati.

Po teh besedah je odsila za svojo materjo v hišo.

Hemsedal je sam pir sebi priznal, da ni bil v celem svojem življenu še nikdar tako vesel kot onega večera. — Hodit je po svoji sobi, živil gal in ploskal z rokama.

Dve uri pozneje sta sedela v hiši ob reki dva moža, naša starznanec, Sifat in Baker.

Sifat je imel z rokama podprt glavo ter poslušal Bakerja, ki je govoril:

— Tedno ob enajstih morate biti na svojem mestu. Če boste točni, se nam ne more izjavljovati. Ponoči bo temno kakor v rogu. Kapijan je že obvezan o tem in je obljubil čakati do dveh. — Če bo šlo vse posred, bova lahko zasluzila 4000 dolarjev. Kakor hitro do spete do Savannah, zapustite čolu ter potujte z zamorev v kočiji do Memphisa. — To bo najvarnejša pot in na ta način se lahko izognete vsemu zasedovanju. Tam se dobiva. — Če pa tam ne, pa v New Yorku.

Sifat je pričkal.

— Presneto ste prišli hitro do zaključka — je rekela. — Tako hitro se še nikdar niste odločili za kako stvar.

— No, ali se vam ne dopade?

— Popolnoma, samo presenetilo me je.

— Da, gospod, — je odvrnil Baker in vstal — morda sem delal malo prehitro, toda bil je skrajni čas. — Po novem letu, ko se bo začelo strojno nadzorovanje zamorev, bi bila stvar težavljiva. — Moji načrti so še vedno taki kot so bili. Samo zdaj, čim bolj se bližimo novemu letu, se mi vedno bolj zdi, da sem sejal ljudilico med pšenico. — Sam ne vem, zakaj se bojim. — Zdi se mi, kot da bi se imel pri vsakem koraku nekam pogreniti. — Včeraj zjutraj sem doživel zelo neprijetne dojedek. Pri tej priliki sem izobil svoj rovver. — Torej upam, da se bo vse dobro končalo. — Pozdravljeni!

Po teh besedah se je odpravil iz prvega nadstropja v priljubljeno. V priljubljenu je pa sedel v koton krošnjar Izak.

Ko ga je bil Baker opazil, je obrnil svoj pogled v stran, šel na dvorišče in zahajal konja.

Bilo je krog desete ure zvečer, ko je zavil z glavnice ceste k Morozovi hiši. Konja je tako spremno vodil, da ni bilo čuti nobenega suma. — Privezal ga je k bližnjemu drevesu ter se odpravil proti hiši.

Vsa okna so bila zaprta, samo skozi oknice sprednjega parlorja je sijala komaj vidna svetloba.

Baker je bil v celo v edtam v sobo, kjer je bil opazil luč. Vse to je napravil tako tiko, da bi ga ne opazil niti človek, ki bi se nahajal služljivo na hodniku.

V sobi je gorela samo ena sveča, ki je medio razsvetljevala precej velik prostor. — V kotu je sedela ženska postava v beli obleki.

— Ali sva sama, Alicia? — je vprašal Baker komaj slišno.

Deklica je planila kviško, zatem pa zopet sedla.

— Vai že spijo in vsi imajo mir — je rekla slednje.

Baker je jo ostro pogledal ter pričel govoriti:

— Hvala vam, da ste uslušali mojo prošnjo in da me hočete poslušati. Ne bojte se, kmalu boste tuid vi imeli mir.

— Ah, moj Bog, kako strašno si ga želim! — je zavzdihnila mlada deklica.

— Da, kmalu boste imeli mir, kajti jaz bom že jutri odpotoval.

— No, in?

— Tukaj v zepu imam vaša pisma. — Če hočete, vam jih takoj izročim. — Pod enim pogojem seveda.

— Kakšen pa je ta pogoj?

— Pomagati mi morate, da bom mogel odpotovati.

— Ne morem — je zajecala deklica.

— Alisa, jaz sem večiko izgubil igri. — Kot pametui ženski vam more biti jasno, da brez denarja ne morem nikam. — Dajte mi kolikor morete in jaz bom takoj odšel. V zameno vam bom dal vse vaša pisma in s tem se boste iznenobili vse moje naslavade nad seboj.

Dočim je on govoril, se je deklica ponosno vzravnala. — Njen že tako bleib obraz je postal v svitu sveče še bledejši.

— Nate, tukaj me imate, moj — je rekla z jezum glasom. — Potepitajte me s svojimi nogami, že me hočete. Vse bom pretrpela in bom odnesla svojo sramoto v grob. — Vse, veste, vse. — Samo denarja ne zahtevajte od men, ker ga nimam in ga ne morem nikjer dobiti. Vse ste iztisnili iz men, vse do zadnje kapljice. — Niti genta mi ostalo pri meni.

Ali ste bolni?

Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne oziraje se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, **pridite k meni**. Vrnjam bo vaše zdravje.

Prof. Dr. H. G. BAER,

311 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.

nasproti poste.

VAŽNO.— Odreži to in prinesi s seboj.

Oddaljenost ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburghu najboljši specijalist za moške in sem nastanjen že mnogo let. Imam pa vse opremljen urad, tudi stroj za X-karke, s katerimi morem videti skozi vas, kakor skozi steklo. Imam svojo lastno lekarino, v kateri se nahajajo vse vrste domačih in meritornih zdravil. Ne bodite bojni in **pridite k meni** kot k priatelju. Govorim v vašem jeziku. En obisk vas bo prepričal, kaj morem za vas storiti.

Imam Erievom storil 668 za krene bolezni in ozdravim bolezni v nekaj dneh. Ozdravil sem tisoče slučajev oslablosti, kožne bolezni, revmatizma, zaledenja in jetrne bolezni, srbenje, mozole in vse kronične bolezni.

Zmerne cene.

CEZARSKA DRUGA.

Če res nimate v tem trenutku nobenega denarja — je odviral Baker marzo — se lahko drugačy napravi.

— Kakor? — je vprašala po kratkem molku.

— Vi imate še preco nakita, kaj ne? — Premislite, kajti danes ne zadnji vidite. — Napravite takoj, da bo za vas dobro. — Nakit se imate — jaz prav dobro vem, da ga imate, ne bom vam pa pravil, koliko je vreden.

— Vse sem žrtvovala, vse, do zadnjega prstana. — Tako ste me oporali, da že dolgo nisem šla v nobeno družbo, boječ se, da bi ne opazili moje revščine.

— Dobro, Alicia, vse vratjam Alici, toda priznati morate, da nemorem brez denarja nikam. — Ali naj prodam pisarno konjur družemu, da bo kdo dragi zadobil oblast nad vami in zahteval še več.

— Če res imate v tem trenutku nobenega denarja — je odviral Baker marzo — se lahko drugačy napravi.

— Kakor? — je vprašala po kratkem molku.

— Krasti ne morem in moriti tudi ne, da bi vam ugodila. — Ali res ne poznate nobenega usmiljenja? — je vzkliknila skoraj glasno ter padla pred njim na kolena.

— Dajte mi nazaj moja pisarna, dajte mi jih Henrik!

Baker se je obrnil in šel skozi sobo.

— Veste kaj Alicia, to se mi pa ne dopade. — Zopet ste vpravili staro igro, čeravno sem vam že stokrat povestala, da se mi kaj takega ne dopade. — Bom pa drugič zopet prišel.

Dospel je do vrat in jih odpril.

— Henrik, dajte mi pisma! — je zastokala deklica.

Toda Baker je bil že na hodniku. S hodniku je šel v vežo in oddal v tem, kjer je zasedel konja in odjel proti vili Oaklea. — Vse je bilo tisto, nis se ni ganilo. — Naenkrat je jazec vstavil konja. — Zdalo se mu je, da sliši neko šumenje. — Ne, nis ui, vse tisto. — In tako je postal trikrat ali štirikrat. — Neprestano se mu je zdelelo, da sišči nekaj za seboj.

— Ah, kaj, neumnost! — je rekela slednjič pri sebi. — Razburjen sem, pa vidim strahove, kjer jih ni.

Pri vili je privezal konja ter splezal preko ograje.

— Tukaj — je rekela polsliso. — To je bilo dogovorjeno značenje.

— Da, gospod — je ohrnil Sifat in za njim se je pojavilo par črnih postav.

— Dobro, dobro — je šepetal Baker. — Ali imate pri sebi svoje najpotrebitnejše stvari?

— Da.

— Zdaj pa ne smete izgubiti niti trenutka. — Do reke je tri ure hoda. — Tam že čaka parnik. — Kdor najboljše pozna pot skozi skozi, naj gre s tem gospodom spredaj. — Jaz bom vzel Saro na svojega konja.

(Dalej prihodnjič.)

Javni notar in tolmac.

Kompetentnega notarja in previdnega tolmaca potrebujejo naši rojaci skoraj vsaki dan. Dober nasvet Vam lahko prihrani mnogo nepotrebnih stroškov: pravo in nepristransko tolmacenje Vas lahko reši iz neprijetne zadrege.

Anton Zbašnik,

SLOVENSKI JAVNI NOTAR IN TOLMAC

soba 102 Bakewell Bldg. Pittsburgh, Pa.

Cor. Diamond in Grant Sts. Telefon Court 3459 (Nasproti Court house.)

Urad v Pittsburgu: 704 D. S. Morgan Building.

Urad v Buffalo: 230 Fifth Ave.

Urad v Clevelandu: 638 Penn Ave.

Urad v Chicago: 606 Lake St.

Urad v Bostonu: 100 Washington St.

Urad v New Yorku: 80 Broadway.

Urad v Philadelphia: 100 South Broad St.

Urad v St. Louis: 100 South Main St.

Urad v San Franciscu: 100 California St.

Urad v Los Angeles: 100 South Spring St.

Urad v Denveru: 100 South Tejon St.

Urad v Portlandu: 100 South Yamhill St.

Urad v Seattle: 100 South Jackson St.

Urad v Anchorage: 100 South Franklin St.

Urad v Honolulu: 100 South King St.

Urad v Sacramento: 100 South K Street.

Urad v Salt Lake City: 100 South Main St.

Urad v Phoenix